

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical
Conference dedicated to World Anatomy Day

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

15-16 жовтня 2025 року

**Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2025**

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції
до Всесвітнього дня анатомії

Materials of VI International Interdisciplinary Scientific and Practical Conference
dedicated to World Anatomy Day

(м. Харків, 15—16 жовтня 2025 року)

(Kharkiv, Ukraine, October 15—16, 2025)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2025

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. фарм. наук, доц. Бризицька О.А.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 604 від 02 вересня 2025 р.)

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії (15—16 жовтня 2025 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2025. – 236 с.
ISBN 978-617-7886-88-3
DOI: 10.61718/khimu2025

Збірник містить матеріали VI Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції до Всесвітнього дня анатомії «**Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект**», є нефактивним науковим виданням, яке висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників, що займаються питаннями сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; впровадження цифрових технологій в медичну науку, практику і освіту; реалізації міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та в світі.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет», 2025

© Колектив авторів, 2025

черепа по відношенню до загальної маси скелету у цілому $14,97 \pm 0,91\%$.

Висновки. За результатами дослідження ми дослідили співвідношення очного яблука, очної ямки, черепа та скелету у цілому, які мають особливості та значення для дослідження змін, які відбуваються у даних структурах після впливу ударної хвилі.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУЛЬФІДНОЇ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ

^{1,2} Балашова І.В., ¹ Польщаківа Т.В., ¹ Гуца С.Г.

¹ Державне некомерційне підприємство «Український науково-дослідний інститут реабілітації та курортології Міністерства охорони здоров'я України»,
Одеса, Україна

² Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна

balashovaiv@ukr.net

Вступ. Остеоартрити великих суглобів продовжують займати провідне місце в категорії тимчасової втрати працездатності та причин інвалідності у людей працездатного віку. Систематичний аналіз дослідження «Глобальний тягар захворювань» прогнозує збільшення випадків остеоартриту колінних суглобів на 74,9%, остеоартриту кульшових суглобів на 78,6% (Allen et al., 2022; GBD 2021 Osteoarthritis Collaborators, 2023). Загалом, пацієнти з остеоартритом страждають від болю в суглобах, скутості та функціональних порушень, що суттєво впливає на якість їхнього життя (Roškar & Hafner-Bratkovič, 2022).

Основні рекомендації щодо лікування остеоартриту – це поєднання немедикаментозних методів, фармакологічних підходів та хірургічного лікування. Однак при використанні фармакологічних методів лікування виникає багато проблем, що вимагає пошуку ефективних немедикаментозних підходів, включаючи використання природних факторів, у тому числі і бальнеотерапії (Richard et al., 2023; Polshchakova et al., 2022). Ефективність бальнеотерапії у пацієнтів з остеоартритом активно обговорюється в багатьох клінічних

дослідженнях, які надають патогенетичне обґрунтування та її клінічну ефективність в комплексному лікуванні остеоартриту (Protano et al.,2023).

Мета дослідження: вивчення ефективності зовнішнього застосування підземних сульфідних борних середньомінералізованих гідрокарбонатно-хлоридних натрієвими мінеральних вод (свердловина № 516-ре села Брусниця Вижницького району Чернівецької області) у пацієнтів з остеоартритом.

Матеріали та методи дослідження. Під нашим спостереженням знаходилось 60 пацієнтів з остеоартритом (30 (50,0%) осіб – основна група – отримали ванни з сульфідною мінеральною водою в складі лікувально-терапевтичного комплексу (ЛТК), 30 (50,0%) осіб – контрольна група). Оцінювали динаміку больового синдрому за допомогою візуальної аналогової шкали болю (ВАШ) та алгофункціонального індексу Лекена, якість життя оцінювали за допомогою стандартизованих опитувальників якості життя EuroQoL-5D та «САМ» (самопочуття, активність, настрої). Стадію остеоартриту визначали за рентгенологічною класифікацією D. Kellgren–Laurence. Статистичну обробку даних проводили за допомогою статистичного пакету програм XLSTAT 2016. Усі пацієнти підписали письмову інформовану добровільну згоду пацієнта на участь у клінічному дослідженні

Результати та їх обговорення. Аналіз результатів дослідження показав переваги використання ЛТК до складу якого входила бальнеотерапія (ванни з сульфідною мінеральною водою). Так, за шкалою ВАШ, у пацієнтів основної групи біль у суглобах під час рухів зменшився в 2,2 рази, також, спостерігалось виражене зменшення болю у спокої, тоді як у контрольній групі покращення стану пацієнтів відбулося лише в 1,2 рази, відповідно ($p < 0,05$); індекс Лекена покращився майже в 2 рази, тоді як у пацієнтів контрольної групи – лише в 1,4 рази ($p < 0,05$). Оцінка функціонального стану за шкалою «САН» виявила покращення в 1,4 рази у пацієнтів основної групи в категорії активності та настрою, в контрольній групі – в 1,2 рази. Також, позитивну динаміку за всіма показниками життєдіяльності було виявлено у пацієнтів основної групи

спостереження за шкалою EuroQol-5D.

Висновки. Курсове зовнішнє застосування ванн з підземними сульфідними мінеральними водами у пацієнтів з остеоартритом сприяє підвищенню ефективності комплексного відновлювального лікування та покращенню якості їх життя.

Література

1. Allen, K. D., Thoma, L. M., & Golightly, Y. M. (2022). Epidemiology of osteoarthritis. *Osteoarthritis and cartilage*, 30(2), 184–195. <https://doi.org/10.1016/j.joca.2021.04.020>
2. GBD 2021 Osteoarthritis Collaborators (2023). Global, regional, and national burden of osteoarthritis, 1990-2020 and projections to 2050: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2021. *The Lancet. Rheumatology*, 5(9), e508–e522. [https://doi.org/10.1016/S2665-9913\(23\)00163-7](https://doi.org/10.1016/S2665-9913(23)00163-7)
3. Roškar, S., & Hafner-Bratkovič, I. (2022). The Role of Inflammasomes in Osteoarthritis and Secondary Joint Degeneration Diseases. *Life (Basel, Switzerland)*, 12(5), 731. <https://doi.org/10.3390/life12050731>
4. Richard, M. J., Driban, J. B., & McAlindon, T. E. (2023). Pharmaceutical treatment of osteoarthritis. *Osteoarthritis and cartilage*, 31(4), 458–466. <https://doi.org/10.1016/j.joca.2022.11.005>
5. Polshchakova, T., Gushcha, S., Bevz, L., & Plakida, A. (2022). The use of radon baths in the rehabilitation of patients with osteochondrosis. *European review for medical and pharmacological sciences*, 26(17), 6107–6109. https://doi.org/10.26355/eurrev_202209_29627
6. Protano, C., Fontana, M., De Giorgi, A., Marotta, D., Cocomello, N., Crucianelli, S., Del Cimmuto, A., & Vitali, M. (2023). Balneotherapy for osteoarthritis: a systematic review. *Rheumatology international*, 43(9), 1597–1610. <https://doi.org/10.1007/s00296-023-05358-7>

ЗМІСТ / CONTENTS

**НАПРЯМ 1..... СУЧАСНІ МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ТА НАУКОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ**

**DIRECTION 1. ACTUAL MORPHOLOGICAL METHODS AND
SCIENTIFIC TECHNOLOGIES IN MEDICINE**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ МІЖ ВЕЛИЧИНОЮ ОЧНОГО ЯБЛУКА, ЯК
ПЕРИФЕРИЧНОЇ ЧАСТИНИ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРУ ТА ОЧНОЇ ЯМКИ
ЧЕРЕПУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОРФОМЕТРИЧНОГО ТА
КРАНІОМЕТРИЧНОГО МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Абдул-Огли Л.В., Олійник К.А., Кошарний Д.В. 8

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОГО ЗАСТОСУВАННЯ СУЛЬФІДНОЇ
МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ

Балашова І.В., Польщаківа Т.В., Гуца С.Г. 10

МОЖЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ОСТЕОАРТРИТОМ ТА
КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ

Балашова І.В., Дукова О.Р., Лисий І.С. 13

ЗМІНИ ЩІЛЬНОСТІ МЕЛАТОНІНОВИХ РЕЦЕПТОРІВ 1А У НЕЙРОНАХ
ПРИШЛУНОЧКОВОГО ЯДРА ГІПОТАЛАМУСА ЩУРІВ ЗА РІЗНОЇ
ТРИВАЛОСТІ ФОТОПЕРІОДУ ТА УВЕДЕННЯ МЕЛАТОНІНУ

Булик Р.Є., Федоряк І.В., Агранов О.С. 16

МОРФОЛОГІЧНА ОЦІНКА АНГІОГЕНЕЗУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ
БІОМАТЕРІАЛІВ У ХІРУРГІЇ

Діброва В.В., Попович Я.М. 18

ДОСЛІДЖЕННЯ НАНОЧАСТИНОК ЯК ПОТЕНЦІЙНИХ БІОМЕДИЧНИХ
АГЕНТІВ

Карнаух Т.Ю., Мехед О.Б. 22

ПОШКОДЖЕННЯ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ ПРИ ДІЇ УДАРНОЇ
ХВИЛІ НА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯЗІВ КІНЦІВОК ЩУРІВ

Кошарний В.В., Китова І.В., Кушнар'ова К.А. 25